

Täysistunto

Tiistai 6.10.2015 klo 14.02—21.11

26. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 51/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 26. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Keskustelu

21.00 **Katja Taimela sd:** Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on valmis muuttamaan vuorotteluvapaan ehtoja niin, että ne muuttuisivat jo ensi vuoden alusta lukien. Edellinen vuorottelukorvausta koskeva muutos tehtiin vuosi sitten syksyllä, jolloin muun muassa vuorotteluvapaan edellyttämä työhistoria nostettiin 10:stä 16 vuoteen. Nyt hallitus on korottamassa historiaedellytystä 20 vuoteen. Vapaan enimmäiskesto lyhennetään ja pitkän työuran tehneiden työntekijöiden korkeampi vuorottelukorvaus poistettaisiin siten, että vuorottelukorvauksen taso olisi 70 prosenttia työttömyyspäivärahasta kaikilla vuorottelijoilla.

Minkä koen olevan itse vuorotteluvapaajärjestelmän tarkoituksen? Tarkoituksena on toisaalta edistää työntekijän työssäjaksamista ja toisaalta tarjota työttömälle henkilölle työllistymismahdollisuuksia. Vuorotteluvapaa ei ole laiskan työntekijän tauko, niin kuin joidenkin toimesta täälläkin talossa on kuultu. Osa käyttää sen hetken taukoon, mutta varsin moni käy vapaa-aikana opiskelemassa lisää omaa alaansa, minkä hyöty palaa työyksiköön vuorotteluvapaalta tulevan työntekijän mukana, ja osa toimii vuorotteluvapaalla muun muassa läheisensä omaishoitajana.

Mielestäni hallitus on valmis heikentämään vuorotteluvapaata. Työttömyys nousee, mutta vapaaehtoinen työn jakaminen vaikeutuu. Mielestäni logiikka puuttuu.

21.02 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että oli aivan erinomainen puheenvuoro, jonka saimme äsken kuulla edustaja Taimelalta.

Nythän on tullut jo viestejä työpaikoilta, että on todella vaikeaa enää näiden kiristysten jälkeen käyttää tätä vuorotteluvapaata, puhumattakaan siitä, kun me tiedämme, että tätä ovat käyttäneet paljon pienipalkkaiset, naisvaltaiset alat ja sitä kautta monet työntekijät ovat halunneet hakea jaksamista sinne lopputyöuralle. Ja kun tiedetään, että keski- ja pienipalkkaisilla aloilla nämä korvaukset jo ennestään ovat todella pieniä, että todella saa taloutensa suunnitella, jos vuorotteluvapaalle aikoo jäädä, niin täytyy todella miettiä, miten sen aikana tulee toimeen.

Jos meidän tavoitteenamme tässä julkisessa taloudessa on taklata tätä kestävyysvajetta, kun me tiedämme, että siihen kestävyysvajeeseen vaikuttaa nimenomaan tehdyn työn mää-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2015 vp

rä ja sitten toisaalta se tuottavuus, ja tämän kautta ollaan perusteltu pidempiä työuria, niin jos tällä keinolla todella, niin kuin on nähty, on tietyillä aloilla vaikutusta siihen, että ne työuran viimeiset vuodet pysytään nyt, varsinkin kun tämä eläkeuudistus on kiinni, niin herää kysymys, että kun tässä selvästi tavoitellaan säästöjä, niin iskeekö tämä nyt sitten toisaalta korville sitä tavoitetta, kun me haluamme työuria pidentää, tuottavuutta parantaa ja toisaalta työhyvinvointia parantaa.

Erittäin hyviä näkökohtia edustaja Taimela toi esiin, ja soisi, että ne asiat tulisivat esiin ja hallitus ottaisi ne vielä uudelleen harkintaan.

21.04 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä keskustelua seuranneena ja täällä nyt ainoana hallituspuolueiden edustajana tänään illalla tässä vaiheessa kiitän tietysti sosialidemokraatteja ahkeruudesta, mutta kun näitä teidän puheenvuorojanne tänään on kuunnellut, niin tulee väistämättä mieleen, että missä on ja mikä on sosialidemokraattien vaihtoehto. Onko teillä sitä vaihtoehtoa ylipäätään hallituspuolueiden linjalle, ja milloin se tulee? Teille ei kelpaa Yle-veron pieni indeksijäädytys, teille ei kelpaa takuueläkkeen 23 euron nosto — sekin on kuulemma väärin tehty — eikä teille kelpaa vuoroteltuvapaan pienimuotoinen muutos. Teidän kannattaisi nyt ottaa huomioon, että Suomi on todella pahassa taloudellisessa kriisissä. Minä kysyn nyt teiltä aivan aidosti: missä teidän vaihtoehtonne on, ja milloin se tulee tänne eduskunnan käsittelyyn?

21.05 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Totean edelliselle edustajalle saman, jonka totesin tässä vähän aikaa sitten aikaisemmin Töllille ja joka on itse asiassa jo aika monta kertaa — ei taida enää edes kahden käden sormet riittää — todettu. Meillä on nyt käsillä hallituksen esitys, jota me olemme vähän reilun viikon saaneet täällä ihmetellä ja ruotia ja käsitellä. Ja aivan niiden eduskunnan vakiintuneiden pelisääntöjen mukaan, siis niiden pelisääntöjen mukaan, joita perussuomalaiset itse ovat olleet sekä oppositiossa että nyt hallituksessa luomassa ja päättämässä, täällä eduskunnassa opposition vaihtoehtobudjetit käsitellään niille varatulla ajalla. Mikäli nyt olen oikein ymmärtänyt, niin se tapahtuu marraskuussa, joten olkaa huolehti, vaihtoehto kyllä tulee, ja tässä vaiheessa voin sanoa, että se on huomattavasti oikeudenmukaisempi, se on työllisyyteen ja kasvuun enemmän panostava ja kaiken lisäksi siinä tullaan pyrkimään pienempään valtion velkaantumiseen. Tulette sen näkemään.

Me olemme huomanneet, että hallitus on tässä alkutaipaleella jo alkanut horjahdella. Esimerkiksi entinen valtiosihteeri Sailas kirjoitti tänään hyvin kriittisen kirjoituksen Helsingin Sanomiin. Niin kuin olen aikaisemmin todennut, jos tämä horjunta todella jatkuu, niin voimme ehkä sitten jatkossa harkita, että me annamme hallitukselle jo apua etukäteen, mutta mikäli niin vakavaan tilanteeseen tullaan, niin silloin kannattaa kyllä miettiä, olisiko joitain muita vaihtoehtoja. Mutta toistaiseksi ehdotan, että pitäydymme näissä yhdessä sovitussa, perussuomalaistenkin hyväksymissä pelisäännöissä, ja toivoisin, että tämä menisi perille kaikissa eduskuntaryhmissä ja kaikille edustajille.

21.07 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä ryhmänjohtaja Lindtman jo hyvin kuvasi tätä prosessia. Minä voisin edustaja Saviolle kertoa, että viime vuonna tähän aikaan perussuomalaiset toivat oman vaihtoehtobudjettinsa, 11. marraskuuta, ja meillä todennäköisesti on tulossa siinä sitten samoilla kieppeillä, riippuu ihan siitä, koska arvoisa eduskunta päättää toimia. Nämä vaihtoehtobudjetit ovat salissa näillä näkymin hieman sen jäl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 45/2015 vp

keen tämän marraskuun puolenvälin kieppeillä, ja meiltä tulee silloin kattava vaihtoehto. Kaiken kaikkiaan olemme myös moneen kertaan todenneet, että meillä on erimielisyys nimenomaisesti tästä isosta talouslinjasta. Me näemme, että tässä tilanteessa leikkauspolitiikka ei johda mihinkään ja että tässä tilanteessa me tarvitsemme voimakkaampia panostuksia työllisyyden eteen. Olemme myös hämmästellleet jo tässä vaiheessa — kun olemme tarkastelleet nyt viime ja tämän viikon asiaa, tätä keltaista kirjaa ja hallituksen esitystä — että esimerkiksi perussuomalaisten vaihtoehtobudjetti silloin 11.11. oli lähestulkoon päinvastainen kuin tämä, eli siellä sitten saattoi olla esitettynä plussaa, ja nyt sitten vastaavilla momenteilla on miinusta. En minä ymmärtänyt, että tämä sentään ihan tarkoitus perussuomalaisillakaan on ollut.

Haluan, puhemies, tähän loppuun sanoa kiitoksia kuitenkin arvoisalle edustaja Saviolle, että hän on jaksanut olla täällä salissa. Kyllä nimenomaan, ansaitsette ihan aidosti ja vilpittömästi hatunnoston. Te olette ainoa hallituspuolueen edustaja täällä ja olette istunut ja kuunnellut tätä keskustelua. Siitä kiitos, koska sitähän tämän eduskuntatyön myös pitäisi olla, että täällä aidosti vuorovaikutus ja keskustelu käy.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.